

φέρουν ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἱεραρχίᾳ: Φρ. Πῆρε ἔνα-δυό-τρια γαλόγια (βαθμούς στρατιωτικούς). Ἔχει πλάκα τὰ γαλόγια (πολλοὺς βαθμούς). Τοῦ ξήλωσαν τὰ γαλόγια (τὸν καθήρεσαν τοῦ στρατιωτικοῦ του βαθμοῦ).

γαλόξινο τό, Πελοπ. (Μεσσ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γάλα καὶ ξινό, δι' ὃ ἰδ. ξινός.

Τὸ πεπηγὸς γάλα, τὸ γασούρετι.

γαλόπετρα ἡ, Θράκ. Κρήτ. Μύκ.

Ἐκ τῶν οὖσ. γάλα καὶ πέτρα.

Λίθος μαγικός, διὰ τὸν ὁποῖον πιστεύουν ὅτι ἔχει τὴν ιδιότητα νὰ κατεβάξῃ τὸ γάλα τῶν θηλαζουσῶν γυναικῶν, ὅταν δὲν ἔχουν ἀρκετόν.

γαλόπιττα ἡ, Ἡπ. Μέγαρ. Πελοπ. (Μεσσ.) κ.ά. γαλόπ'ττα Ἡπ. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὖσ. γάλα καὶ πίττα.

Πίττα ζυμωμένη μὲ γάλα. Πβ. γαλοκούλουρο.

γαλοπότικον τό, Πόντ. (Κερασ.) γαλοπότικο Πελοπ. (Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γαλοπότιν καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ικον, δι' ἣν ἰδ. -ικος.

Γαλοπότιν, ὃ ἰδ.

γαλοπότιν τό, Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γάλα καὶ πότις.

Τὸ ἔτι θηλάζον νήπιον. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βυζαλι-χτέριν, ἔτι δὲ γαλοπότικον.

γαλόρυζο τό, πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὖσ. γάλα καὶ ρύζι.

Ἐδεσμα ἀπὸ ὀρυζαν καὶ γάλα. Συνών. ρυζόγαλο.

γαλός ὁ, Κύπρ. Θηλ. γαλά Κύπρ. (Πάφ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαλεύω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν ἰδ. ΣΜε-νάριδ. ἐν Ἀθηνᾶ 41, 53.

1) Τὸ ἐκθλίβειν τὸ γάλα ἐκ τῶν μαστῶν τῶν γαλακτοφόρων ζώων, ἀμελγμα: Σύνταξε τὲς αἶγες νὰ πάμεν ἔς τὴν μάντραν τῶν ἔν' ὥρα τοῦ γαλοῦ. Συνών. ἄρμεγμα.

2) Ἡ ἐποχὴ τῆς ἀμέλξεως.

γάλος ὁ, Πελοπ. (Βούρβουρ. Κυνουρ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Θερμὸς καὶ καυστικὸς ἄνεμος ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν γεωργίαν, λίβας.

γαλοσκάμνιν τό, Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὖσ. γάλα καὶ σκαμνίν, δι' ὃ ἰδ. σκαμνί.

Τὸ κάθισμα ἐφ' οὗ κάθεται ὁ ἀμέλγων.

γαλοστάτης ὁ, Κρήτ. (Σέλιν.) γαλοστάτες Πόντ. (Λιβερ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. γάλα καὶ *στάτης < στέκω.

1) Σανίδα ἐφ' ἧς τίθενται αἱ λεκάναι τοῦ γάλακτος Κρήτ. (Σέλιν.) 2) Ἰδιαίτερον διαμέρισμα τῆς οἰκίας, ὅπου τοποθετοῦνται τὰ δοχεῖα τοῦ γάλακτος Πόντ. (Λιβερ.)

γαλότριψα ἡ, Ἡπ. γαλότριψα Ἡπ.

Ἐκ τῶν οὖσ. γάλα καὶ τρίψα. Τὸ γαλότριψα διὰ τὸν ἀόρ. ἔτριψα.

Ἐδεσμα ἐξ ἄρτου τετριμμένου εἰς γάλα.

γαλότσα ἡ, κοιν. γαλότζα Ἡπ. Θεσσ. γαλόσα Ζάκ. Νάξ. κ.ά. γαλέντζα πολλαχ. γολέντζα πολλαχ. γαλέτσα Θράκ. (Σαρεκκλ.) Ἰμβρ. Σίφν.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. galoscia.

1) Πρόσθετον ὑπόδημα συνήθως ἐξ ἐλαστικοῦ κόμ-μεως φορούμενον ἐπὶ τοῦ κυρίου ὑποδήματος πρὸς προ-φύλαξιν ἀπὸ τῆς ὑγρασίας, τῆς λάσπης ἢ τοῦ ψύχους κοιν. 2) Ὑπόδημα ἔχον πέλμα ξύλινον κεκαλυμμένον ὑπὸ δέρματος ἢ ὑφάσματος καὶ συγκρατούμενον εἰς τὸν πόδα διὰ δερματίνης ταινίας πολλαχ.

Πβ. γαλότσι.

γαλοτσᾶς ὁ, ἀμάρτ. γαλεντζᾶς Θράκ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γαλότσα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ᾶς.

Ὁ κατασκευάζων καὶ πωλὼν ξυλοπέδιλα. Συνών. γαλοτσῆς.

γαλοτσᾶ ἡ, ἀμάρτ. γαλεντζᾶ Σίφν.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γολότσα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ῆς. Κτύπημα μὲ γαλότσαν.

γαλοτσῆς ὁ, ἀμάρτ. γαλοντζῆς ΝΠολίτ. Παραδ. 2, 1253.

Ἐκ τοῦ οὖσ. γαλότσα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ῆς.

Γαλοτσᾶς, ὃ ἰδ.

γαλότσι τό, Προπ. (Κύζ. Πάνορμ.) γαλότσ' Μακεδ (Κοζ.) γαλέτσ' Θράκ. (Αἰν.) γαλέτσ' Θράκ. (Ἀδρια-νούπ. Διδυμότ. Σουφλ.) γαλέτζι Κρήτ. γαυλέτσ' Μακεδ. (Βλάστ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. γαλότσα.

1) Ὑπόδημα ἐξ ἐλαστικοῦ φορούμενον ἐπὶ τοῦ κυ-ρίου ὑποδήματος Μακεδ. (Κοζ.) 2) Ὑπόδημα ἀπὸ σκληρὸ καὶ στιλπνὸ δέσμα μετὰ πτερινιστήρος πρὸς εὐκο-λίαν τῆς ἐξαγωγῆς αὐτοῦ Προπ. (Κύζ. Πάνορμ.) 3) Εὐ-λινον πέδιλον Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν. Διδυμότ. Σουφλ.) Κρήτ.: ἄσμ.

Θ' ἀνιβῶ πάνον ἔς τοῦ βορνὸ | νὰ πιλικήσου μάρμαρα,
νὰ φκειάσου τοῖς ἐννεὰ λουτροῖ | νὰ πάγη κόρη νὰ λουστῇ
κ' εἰς τὰ γαλέτσα ν' ἀνιβῇ

Αἰν

Πβ. γαλότσα.

γαλοτύρι τό, Ἡπ. Κρήτ. Πελοπ. (Σουδεν.) γα-λοτύρ' Ἡπ. (Πρέβ.) γαλουτύρ' Ἡπ. (Ζογόρ.) γαλουτύρ' Λήμν.

Ἐκ τῶν οὖσ. γάλα καὶ τυρί.

1) Εἶδος τυροῦ παρασκευαζομένου δι' αὐτομάτου πή-ξεως τοῦ γάλακτος, τὸ ὁποῖον βράζεται πρῶτον, ἀλατί-ζεται καὶ ἐναποτίθεται ἐντὸς ἀσκῶν, διὰ τῶν ὁπῶν τῶν ὁποίων διηθεῖται ὁ ὀρός αὐτοῦ Ἡπ. (Πρέβ. κ.ά.) Πε-λοπ. (Σουδεν.) 2) Τυρὶ ἀπὸ γάλα προβάτων, τὰ ὁποῖα ἀμέλγονται ἐλάχιστον Λήμν. 3) Γάλα συλλεγόμενον κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον, τὸ ὁποῖον βραζόμενον πήγνυται καὶ διατηρεῖται ἐντὸς ἀσκῶν διὰ τὸν χειμῶνα Ἡπ. (Ζα-γόρ.) 4) Ἀραιὸν ὑπόλειμμα τῆς μαλάκας συλλεγόμε-μενον ἐντὸς τοῦ λέβητος καὶ σχηματιζόμενον εἰς βόλους μικροῦ σχήματος Κρήτ.

γαλουρίζω Κρήτ. Κύθηρ. Κύθν. Πελοπ. (Ἀχαῖα Καλάβρυτ. Κορινθ. Μάν.) κ.ά. γαλουρίζω Ἰθάκ.--Λεξ. Αἰν. γαλουρίζου Λέσβ. κ.ά. γαλουρίζου Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Λέξις πεποιημένη ἐκ τοῦ μορ. γὰλ δηλοῦντος ψέλλι-σμα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ουρίζω. Πβ. καὶ γγαλουρίζω, κλασουρίζω κττ.

1) Ἀρχίζω νὰ ἐκβάλλω ἀνάρθρους φθόγγους, ἀρχίζω νὰ ψελλίζω, ἐπὶ τῶν νηπίων ἔνθ' ἂν: Ἀρχισε νὰ γαλου-



ρίζη τὸ μωρὸ ἐδῶ κ' ἓνα μῆνα Ἀχαῖα || Φρλ. Γαλουρίζει
σὰ μικρὸ παιδί (μωρολογεῖ, φλυαρεῖ) αὐτόθ. 2) Καθη-
συχάζω βαυκαλίζων, ἐπὶ βρεφῶν Στερελλ. (Αἰτωλ.): Γα-
λιούρισι τοῦ πιδὶ νὰ ψυχούλλα νὰ πλαιάσ'. Καὶ ἀμτβ. κα-
θησυχάζω, ἀναπαύομαι Στερελλ. (Αἰτωλ.): Θὰ γαλουρί-
σου δῶ 'ς τὴν ἀγκουνούλλα. 3) Κολακεύω, θωπεύω Πε-
λοπν. (Μάν.)

γαλούρισμα τό, ἀμάρτ. γαλιούρισμα Στερελλ. (Αἰ-
τωλ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γαλουρίζω.

1) Ψέλλισμα νηπίου. 2) Καταπράυνσις, καθησύχα-
σις: Θέλ' γαλιούρισμα τοῦ μικροῦτσ' κου.

γαλόψιμος ὁ, ἥπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάλα καὶ τοῦ ἐπιθ. ὄψιμος.

Χόρτον ἐδώδιμον καὶ εὐγευστον φυόμενον εἰς πε-
τρῶδη ἐδάφη.

γαλύνω Χίος (Πυργ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. γαληνύνω < γαληνός καθ' ἀπλολο-
γίαν. Ἰδ. HPernot Parlers de Chio 3, 378 - 9.

Καταπραύνω: ἄσμ.

Μικρὴ 'σαι τσαὶ μ' ἐμάρανες, ἔλα νὰ μὲ γαλύνῃς,
τῆς ἐροδάφνης τὸ ζουμί καφὲ νὰ μοῦ τὸ δίνῃς
(ἐροδάφνη = ροδοδάφνη).

γαλωτὸς ἐπιθ. ἀμάρτ. γαλωτὸ τό, Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάλα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ωτὸς.
Οὐδ. γαλωτὸ οὐσ., κουλούρι Πασχαλινὸν ζυμωμένον
μὲ γάλα.

γαμέτα κλητικὸν ἐπιφών. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.
Νικόπ. Τραπ. Χαλδ.) ἄμετα Πόντ. (Κρώμν. Σάντ. Τραπ.
Χαλδ.) μέτα Πόντ. (Ἄμισ. Κοτύωρ. Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.)
Θηλ. γαμέτῃ Πόντ. (Κοτύωρ. Κρώμν.) ἄμέτῃ Πόντ.
(Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) μέτῃ Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. γαμέτης = ἀνὴρ, σύζυγος. Οἱ τύπ.
'αμέτας καὶ μέτας κατ' εὐφημισμὸν. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 213.

Ἡ λέξις εἰς ὅλους τοὺς τύπους εἶναι εὐχρηστος μόνον
εἰς τὴν κλητικὴν καὶ ἰσοδυναμεῖ πρὸς προσφώνησιν
ἀπευθυνομένην πρὸς οἰονδήποτε πρόσωπον ἄνδρα ἢ γυ-
ναῖκα, πλὴν τῶν τύπων γαμέτῃ ἄμέτῃ καὶ μέτῃ λεγο-
μένων μόνον πρὸς γυναῖκα καὶ σημαίνουσιν ὅτι καὶ τὰ
τῆς κοινῆς βρέ, καλέ, καημένε κττ. ἐνθ' ἄν.: Γαμέτα
κ' ἐσύ, ἐθάρεςες κατ' ἐποῖκες (ἐνόμισες πῶς κάτι ἔκαμες)
Χαλδ. Μέτα μάννα! (ἔ μάννα!) αὐτόθ. Γαμέτῃ λάλα
(βρέ παλαβή) Κρώμν. Μέτα, ντ' εὐτάς; (τί κάνεις;) Χαλδ.
Μέτα, ἐσὺ εἶσαι; αὐτόθ. Μέτα, ἄρ' ἀέτ' ποῖσον (λοιπὸν
ἔτσι κάνε) αὐτόθ. Μέτῃ, ἐσὺ τιδὲν 'κ' ἐξέρτς; (δὲν ἤξεύ-
ρεις τίποτε;) αὐτόθ.

γαμηλιώτης ὁ, Θάσ. Κάσ. Κρήτ. γαμουλιώτης
Κρήτ. Κύθηρ. ἄμουλιώτης Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. γαμήλγος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
- ιώτης. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾷ 29 (1917) Λε-
ξικογρ. Ἀρχ. 11.

Ὁ εἰς γάμον προσκεκλημένος ἐνθ' ἄν.: Οἱ γαμηλιώ-
τες κάθονται χωριστὰ τῶν γυναικῶν Κάσ. Συνών. γα-
μιανός, γαμζώτης, γαμολόγος.

γαμιανός ὁ, ἄνδρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάμος καὶ τῆς καταλ. - ιανός.

Γαμηλιώτης, ὁ ἰδ.

γαμζώτης ὁ, Κάρπ. Κύθηρ. Χίος γαμζώτ'ς Σάμ.
γαμζώτ'ς Λέσβ. Σάμ. γαμζώτα Τσακων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάμος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
- ιώτης.

Γαμηλιώτης, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Οἱ γαμζώτες πιράσανι
μὲ τὰ πιγνίδα Σάμ.

γαμζώτικος ἐπιθ. Ἀθην. Σίφν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάμος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
- ιώτικος.

Ὁ ἀνὴκων εἰς τὸν γάμον ἢ ὁ προσριζόμενος διὰ τὸν
γάμον ἐνθ' ἄν.: Ψάγια γαμζώτικα.

γάμμα τό, κοιν. καὶ Καπ. Πόντ. γάμ-μα Χίος
(Πυργ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γάμμα.

Τὸ ὄνομα τοῦ τρίτου γράμματος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλ-
φαβήτου (ἢ λ. ἀπαντᾷ εἰς ἄσματα ἀλφαβητικά, ὅπου τὸ
ὄνομα τοῦ γράμματος δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἑτέραν σημα-
σίαν, εἰμὴ μόνον νὰ δώσῃ μίαν σειρὰν εἰς τὰς στροφάς
των, τῶν ὁποίων ἡ δευτέρα λέξις ἀρχίζει ἀπὸ τὸ ἴδιον
γράμμα) ἐνθ' ἄν.: ἄσμ.

Γάμμα, γιοφύρι θὰ γενοῦ τσαὶ κρουσταλλένια βρούση
νὰ σὶ πουτίζου νὰ γιγῆς ψηλὸ μου κυπαρίσσι
Σκῦρ.

Γάμμα, 'γὼ γραμμένη σ' ἔχου
τσαὶ ζουγραφισμένη σ' ἔχου

αὐτόθ.

Γάμμα, γίνομαι κομμάθια | γὰ τὰ δυνὸ σου μαῦρα μάθια
Θήρ.

γαμοκέρν τό, Πόντ. γαμοκέρν Πόντ.

Ἐκ τῶν οὐσ. γάμος καὶ κερνί.

Κηρίον εἰδικῶς ἀποστελλόμενον εἰς πρόσωπα ὡς προσ-
κλητήριον εἰς γάμον.

γαμοκούλουρο τό, Κρήτ. (Μεσαρ. κ. ἄ.) Πελοπν.
(Ἡλ. Μάν. Πύργ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. γάμος καὶ κουλούρι.

Κουλούριον διδόμενον εἰς τὸν κεκλημένον εἰς γάμον
κατὰ τὴν ἀποχώρησίν του.

γαμοκύρις ὁ, Πόντ. (Κερασ.) γαμοκύρις Πόντ.
(Χαλδ.)

Ὁ ἐκ τῶν οὐσ. γάμος καὶ κύρις.

Ὁ κύριος, ὁ προεξάρχων τοῦ γάμου πατήρ ἢ πάππος
τοῦ νυμφίου.

γαμολόγος ὁ, Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γάμος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - λό-
γος, περὶ ἧς ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾷ 22 (1910) 247 κέξ.
Γαμηλιώτης, ὁ ἰδ.

γάμος ὁ, κοιν. καὶ Καπ. Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Κο-
λων. Κοτύωρ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.) γάμους βόρ. ἰδιώμ.
γάμο Τσακων. γάμος Καπ. (Τελμ. Φλογ.) γάμους
Καπ. (Μαλακ.) ἄμος Νάξ. (Ἀπύρανθ. Βόθρ. Φιλότ.)
Πληθ. ἄμουδοι Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γάμος. Διὰ τὸν πληθ. Ἀπυράνθου ἄμου-
δοι πβ. τὰ ὅμοια αὐτόθι ἀράκος - ἀράκουδοι κττ.

1) Ἡ ἐκκλησιαστικὴ τελετὴ, διὰ τῆς ὁποίας καθαγιά-
ζεται ἡ ἐνῶσις ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς πρὸς κοινωνικὴν συμ-
βίωσιν κοιν. καὶ Καπ. (Μαλακ. Τελμ. Φλογ. κ. ἄ.) Πόντ.
(Ἄμισ. Κερασ. Κολων. Κοτύωρ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.): Τσακων.:
Κάνω γάμο. Καλῶ σὲ γάμο. Τὴν πῆρε χωρὶς γάμο (χωρὶς

